

Uitgegeven door
Gebr. TERLAAK

Verantw. v.d. redactie
Drs. N. STREEFLAND

Redactie en Adm.
Oranjelaan, 13, telt. 171

Agenten:

Holl.-B. Mevr. Leeu-
wenburgh, p.a. Bloec-
menhandel "Yvonne"

Ifar: Bakk. "Braun"

Manokw.: Hr. Krahmer

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

3e JAARGANG NO. 131

ZATERDAG 10 JUNI 1961

Abonnementen prijs
Bij vooruitbetaling,
f 6,- per maand
f 16,- per kwartaal

Postabonnementen
f 7,50 per maand
f 20,50 per kwartaal

Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 1000
mm) f 0,36 per mm.
Familieberichten
f 0,32 per mm.

Blijk van vertrouwen

In de Nieuw Guinea Koerier van vandaag is de laatste passage opgenomen van het verslag van de Algemene Beschouwingen van de Nieuw Guinea Raad over de ontwerp-begroting 1962.

We hebben veel plaatsruimte aan deze algemene beschouwingen gewijd, teneinde onze lezers in de gelegenheid te stellen zich er van te overtuigen, dat er in de afgelopen periode van betrekkelijke stilte rond de Nieuw Guinea Raad, waardevol werk is verricht. Het verslag in zijn geheel getuigt van een ernstige bestudering van de zaken die in de ontwerp-begroting aan de orde zijn gesteld, en van een te waardenen neiging om de ontwikkelingsproblemen van Nieuw Guinea verstandelijk te benaderen.

Het gouvernement en de Regering kunnen dit verslag opvatten als een blijk van vertrouwen.

De perspectieven die door de overheid in de ontwerp-begroting zijn geschetst, zijn door geen enkel lid van de Nieuw Guinea Raad radicaal verworpen. Zo richt de kritiek die is geleverd op het belastingshervormingsplan zich bijvoorbeeld niet tegen dat plan als zodanig, maar de critici zouden het graag een wat verdergaande strekking willen geven. Het zelfde geldt ten aanzien van het voornemen van de Overheid om bij de dienstverlening door het Gouvernement, ook tegenover ambtenaren de kostprijs in rekening te brengen. En zo bleken ook diegenen, die aandrongen op algemeen zes-jarig lager onderwijs voor stad en platteland zelf oog te hebben voor de omstandigheden die een snelle verwezenlijking van dit ideaal in de weg staan.

Het enige voorbeeld van een neiging om een enigzins ingrijpende herverdeling van de begrotingsposten door te voeren, is het denkbeeld om de gelden die waren uitgetrokken voor de bouw van een hotel te Hollandia te besteden aan de economische ontwikkeling van het land en om de fondsen die voor de Afdeling Zeevisserij van de dienst van Economische Zaken waren begroot een andere bestemming te geven. Maar ook hier betreft het slechts veranderingen, die indien ze zouden worden doorgevoerd, de ontwerp-begroting niet "overhoop zouden gooien".

Overzien wij de vragen, opmerkingen en kritiek, die ten aanzien van verschillende begrotingsposten zijn gesteld en naar voren zijn gebracht, dan valt bovendien op, dat op verscheidene plaatselijke en regionale problemen de aandacht is gevestigd: de medische verzorging in de landelijke gebieden, de waterleiding in Seroei, de belastinginning en de houtaankap in Radja Ampat, de huizenbouw in Zuid Nieuw Guinea; allemaal punten,

Weer kans op compromis over Laos

Berichten uit Geneve maken melding van een kans op een compromis tussen Oost en West, waardoor de impasse van de veertienlanden conferentie over Laos zou kunnen worden doorbroken.

United Press International citeert een hoge Amerikaanse functionaris, die gezegd zou hebben dat de mogelijkheid van een compromis gisteren ontstond tijdens een ontmoeting tussen de Amerikaanse gedelegeerde Averill Harriman en de Russische minister van buitenlandse zaken Gromyko. Van welke aard het compromis zou zijn werd niet bekend gemaakt.

Een woordvoerder in Londen verklaarde, dat de Britse minister van buitenlandse zaken, Lord Home, morgen naar Geneve zou vliegen teneinde de punten van overeenstemming nader met Gromyko uit te werken.

Treedt Engeland toe tot de EEG? Overleg met andere Gemeenebest-landen

Naar radio Australië bericht zal de Britse minister voor het Gemeenebest waarschijnlijk spoedig een bezoek aan Australië brengen om met de regering daar overleg te plegen over de toetreding van Engeland tot de gemeenschappelijke Europese Markt.

Een woordvoerder van de Britse hoge commissaris in Canberra bevestigde, dat enkele vooraanstaande ministers van het Britse kabinet waaronder Mr Sandys een dergelijk bezoek inderdaad hadden overwogen.

In wel ingelicte kringen in Londen acht men het zeker dat Engeland een of andere band zal aangaan met de Europese Economische Gemeenschap, die momenteel bestaat uit Frankrijk, Duitsland, Italië, Nederland, België en Luxemburg.

De Britse regering heeft echter de verzekering gegeven, dat voordat een dergelijke stap genomen zal worden, zeer uitvoerig overleg zal plaats vinden met de andere leden van het Britse Gemeenebest.

Inmiddels heeft de Canadese premier, mr. Diefenbaker, een speciale conferentie van leiders van het Britse Gemeenebest voorgesteld om de toetreding van Engeland tot de Europese gemeenschap te bespreken.

De andere leden van het Britse Gemeenebest zouden ernstige gevolgen kunnen ondervinden van een toetreding van Engeland tot de E.E.G.

die door de bevolking zelf kenbaar als concrete problemen worden ervaren en die bij een zuivere ambtelijke opstelling van een begroting niet zo licht aan de orde komen. Het is waarschijnlijk juist hier mee, dat de Nieuw Guinea Raad in het huidige stadium zijn binnenlands bestaansrecht heeft aangetoond. Het nut van een volksvertegenwoordiger komt niet in de eerste plaats voort uit zijn bekwaamheid of zijn inzicht, maar uit het feit dat hij zelf van meer nabij dan de Overheid heeft ervaren welke problemen het volk bezig houden.

Niemand weet nu eenmaal beter waar de schoen wringt, dan degeen die de schoen zelf draagt of gedragen heeft.

AMERIKAANSE NOTA

Gisteren werd in Geneve een Amerikaanse Nota overhandigd, waarin de Russen verzocht werd, om mee te werken aan de totstandkoming van 'n effectief staakt het vuren in Laos. Het was de Amerikaanse afgevaardigde Harriman die de nota tijdens zijn bijeenkomst van gisteren met de Russische minister Gromyko overhandigde. Op dat zelfde moment werd de nota ook naar Moskou gestuurd.

Een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken verklaarde, dat de nota tot doel had om de Geneefse conferentie weer op gang te brengen.

Er werd beweerd dat het staakt het

Dichter bij de rand van de afgrond?

Afspraken over stopzetting kernproeven steeds moeilijker bereikbaar

De eindeloze onderhandelingen te Geneve over de staking der kernproeven werden jaren geleden onder hooggestemde verwachtingen geopend. Sindsdien heeft de rusteloze opmars van de wetenschap de aan de orde gestelde problemen radicaal gewijzigd. De H-bommen zijn maar nietige dingen, vergeleken bij de wapenen welke de geleerden van de wereldmogendheden nu in hun gedachten hebben, aldus schrijft Joseph Alsop in de New York Times.

Het meest verschrikkelijke van deze nog onbeproevede wapenen is geen bom in de gewone zin van het woord. Het zal geen steden verwoesten en geen kraters achterlaten; het zal zelfs geen langdurige besmetting met radioactieve nevenprodukten veroorzaken. Het is meer een instrument dat bij een kernexplosie een zware plasregen veroorzaakt van wat de geleerden neutron-flux noemen. Dit korte neutronbombardelement zal alles intact laten behalve al het levende dat het op zijn pad ontmoet.

Het is een precisie-instrument, bestemd om alleen het leven te vernietigen.

De mogelijkheid dit wapen te vervaardigen is helaas geen science fiction meer. Voornamelijk om deze reden heeft de Amerikaanse delegatie er op aangedrongen de controle van kernproeven in de ruimte van het bevel op de agenda der Geneefse besprekingen te plaatsen.

Dit verschrikkelijke wapen kan immers niet zonder risico binnen de atmosfeer van onze aardbol worden getest. Het is dus mogelijk dat Gagarin en Sheppard niet alleen in herinnering zullen voortleven als de eerste ruimtevaarders, maar ook als de menselijke wegbereiders van de neutron-flux.

Dit gevaar is ongetwijfeld nog niet nabij. Veel dichterbij is de mogelijkheid dat er een veel meer geconcentreerde H-Bom ontwikkeld wordt door middel van ver-

vuren herhaaldelijk door de communistische Patet Lao troepen werd geschonden en de nota gaf een beschrijving van de aanval der rebellen op het dorp Padong. Dit incident werd een zeer ernstige gebeurtenis genoemd.

NIEUWE INCIDENTEN

Inmiddels heeft de regering van Laos de internationale controle commissie dringend verzocht om met spoed een onderzoek in te stellen naar nieuwe schendingen van het staakt het vuren, die zouden hebben plaats gevonden op een afstand van 1 mijl ten noorden van de koninklijke hoofdstad Luang Prabang. J1. woensdag zouden de rebellen twee dorpen in dat gebied hebben aangevallen en ze zouden van plan zijn hun opmars voort te zetten tot ze Luang Prabang zelf in handen zouden hebben.

borgen ondergrondse proeven. Daarom is de controle van ondergrondse kernproeven een tweede onderwerp van vruchteloos debat. Hoe kleiner en lichter de atoomkop, hoe lichter de raket. Wanneer de atoomkop licht genoeg is, kunnen er raketten voor intercontinentale H-bommen gebouwd worden welke per truck te vervoeren zijn. Dan zou men een absoluut onkwetsbaar afschrikwapen kunnen opbouwen door duizenden met raketten beladen vrachtauto's voortdurend in beweging te houden.

Het gevaar van een ramp, veroorzaakt door zulk een in theorie onkwetsbaar verdedigingswapen, behoeft niet te worden aangetoond. En de kans op een bij ongeluk veroorzaakte kernoorlog neemt toe naarmate het aantal landen, dat kernwapenen bezit, toeneemt. Over dit laatste zijn de Amerikaanse en Russische deskundigen het eens. Ook deze risicotoeneming heeft de Geneefse onderhandelingen beïnvloed.

Frankrijk heeft reeds kernproeven ondernomen. De voorgang van het Chinese kern-programma heeft de hartstochtelijke belangstelling van alle geheime diensten, de Russische hoogstwaarschijnlijk inbegrepen. Niemand zal verrast zijn wanneer de Chinezen het dit jaar of volgend jaar tot een proefexplosie kunnen brengen. En in de tegenwoordige politieke situatie is een primitieve Chinese bom van veel meer betekenis dan de bestaande Franse bom.

Deze grote veranderingen in de wereld situatie worden verborgen door twee soorten illusies, aldus Alsop; de illusies, gevoed door de geheimhouding van de nieuwe wapens, en de oude nog steeds voortlevende illusies, geboren in de periode dat de Verenigde Staten het nucleaire monopolie bezaten. De wereld waarin wij leven lijkt in hoofdzaak dezelfde, maar is niet meer dezelfde van voorheen. Zij is veel dichterbij de rand van de afgrond gekomen. Voor president Kennedy was het misschien het meest belangwekkende van zijn ontmoeting met Chroestof dat hij kon onderzoeken of Chroestof zich voldoende bewust is van deze gevaarlijke ontwikkeling.

Wanneer is men een "sociaal noodgeval" ?

Ex-Deta en Geniewerkers interpellieren Ambtenaren Sociale Zaken

Gisteren vond op het kantoor van de Dienst van Sociale Zaken en Justitie te Hollandia een ontmoeting plaats van een tiental ex-Deta en Geniecontractanten met enkele ambtenaren van de bovengenoemde dienst. Onderwerp van gesprek waren de maatstaven die worden aangelegd bij de selectie van ex-Deta en Genie-werkers die voor een reis naar Nederland op Rijksvoorschot in aanmerking komen.

Zoals bekend zijn gedurende de afgelopen maanden weer verscheidene tientallen ex-Deta- en Geniewerkers op een Rijksvoorschot naar Nederland gereisd. Naar de ambtenaar die te Hollandia met de regeling van de onderhavige kwestie belast is, gisteren meedeelde, zijn nu alle werklozen en „sociale noodgevallen“ uit de betreffende categorie naar Nederland vertrokken of voor een reis naar Nederland geboekt. Zij die niet als sociaal noodgeval worden aangemerkt laat men niet voor een reisvoorschot in aanmerking komen omdat men er bij de Dienst van Sociale Zaken (overeenkomstig de instructies van

Den Haag) van uitgaat, dat het in het belang van betrokkene is om, indien mogelijk, op eigen kosten naar Nederland te reizen, daar hij anders nog talloze jaren gebonden is aan de aflossing van een schuld, die de in veel gevallen toch al moeilijke aanpassing aan de Nederlandse maatschappij in gevaar zou kunnen brengen, aldus de genoemde ambtenaar.

BRIEF WEKTE ONGERUSTHEID

Om de resterende ex-Deta- en Geniewerkers op de hoogte te stellen van de stand van zaken, heeft de Dienst van Sociale Zaken en Justitie dezer dagen dan ook aan velen die zich als gegadigden voor een voorschot hadden opgegeven een brief gezonden, waarin wordt uiteengezet dat zij niet als noodgeval beschouwd werden en dus voorschots niet voor opzending naar Nederland in aanmerking kwamen. Zodra ze wel noodgeval zouden worden, zou hun zaak weer in beschouwing genomen worden. De ambtenaren onder hen, die „ingepast“ waren (al dan niet in vaste dienst) werd daarbij gewezen op het Bijstandskorps waarin zij zouden worden opgenomen. Dit zou een gratis reis naar Nederland voor hen inhouden, waardoor het niet verstandig zou zijn om nu reeds op voorschotbasis te vertrekken. De werknemers bij particuliere bedrijven werd verwezen naar het inkomen dat zij op dat moment genoten en waarmee impliciet bedoeld werd, dat dit inkomen de gelegenheid open liet om zelf voor de reis te sparen. Dit schrijven heeft bij de betrokken categorie grote opwindings en teleurstelling gewekt, met het gevolg dat de ambtenaren van Sociale Zaken en Justitie gisteren bestormd werden met vragen.

VRAGEN

Zo werd er gevraagd welk salaris een werknemer van een particulier bedrijf moest hebben om niet meer als „sociaal noodgeval“ aangemerkt te worden. Het antwoord luidde: f 300,- a f 320,- per maand voor een vrijgezel en ongeveer f 350,- voor gehuwden. Op de vraag wie die grens had getrokken werd geen duidelijk antwoord gegeven: instructies.

Een andere vraag luidde: met welk recht kan de overheid verwijzen naar de garanties die in het bijstandskorps besloten zouden liggen als niemand weet of dat bijstandskorps er ooit zal komen en wat het zal inhouden. Mag men van de betreffende mensen (die stuk voor stuk van mening zijn dat er voor hen in Nieuw Guinea, zeker op den duur, geen toekomst is) verwachten, dat zij eindeloos geduld zullen oefenen? Hoe langer zij wachten hoe minder kansen zij op de duur in Nederland hebben. Ontneemt men met een verwijzing naar het vage bijstandskorps niet veel van zijn betekenis aan het oorspronkelijke besluit om de Detajongens in hun moeilijkheden tegemoet te komen?

De ambtenaren van Sociale Zaken moesten erkennen, dat de verwijzing naar het bijstandskorps weinig hou-

den de wijn rijkelijk vloeide, grepen gebaarde jongens hun gitaren en gingen slecht maar zeer hard zingen. Niet lang daarna sloegen circa veertig mensen de maat op tafels stoulen en flessen en zo Toen de muren stonden te stampen, vroeg iemand ons: „Hoe vind je het nu weer terug te zijn in Amsterdam?“ Toen hebben we diep adem gehaald en boven het oorverdovend lawaai uit geschreeuwd: „Leuk om na al dat primitieve gedoe weer eens in de beschaving te zijn.“

En toch meenden we het
VRJBUITER.

vast bood. Men gaat er echter bij de overheid van uit dat het Bijstandskorps komt, zo zeiden zij.

CONCRETE GEVALLEN

De bovenomschreven principes werden door de aanwezige ex-Deta-jongens getoetst aan tal van concrete gevallen van mensen die al dan niet voor een voorschot in aanmerking waren gekomen. De ambtenaren slaagden er echter steeds in om redenen te noemen (ziekte, onderwijsbehoefte van gedrekkige kinderen, vooruitzicht van ontslag, getrouwd zijn met ex-contractante etc., enerzijds, en anderzijds bijv. niet-Nederlander zijn) die de door hen genomen beslissingen rechtvaardigden.

FONDSEN BEPALEND

Naar uit het gesprek bleek, zijn de door Nederland beschikbaar gestelde fondsen bepalend voor de temporisering van de verlening van voorschotten.

Voorts legden de ambtenaren van Sociale Zaken er de nadruk op, dat de omschrijving „ex-Deta- en Geniewerker“ zeer ruim wordt geïnterpreteerd. Er zijn geen waterdichte bewijzen of iemand inderdaad Deta- of Geniewerker is geweest. Ook zij die als hulp van kolonisten in 1947 of 1948 naar Nieuw Guinea kwamen profiteren van de tegemoetkoming van de regering, evenals de meisjes die na de soevereiniteitsoverdracht op contractbasis als verpleegster of typiste uit Indonesië naar Nieuw Guinea kwamen.

COMMENTAAR

Op verzoek van de genoemde „Detajongens“ was een journalist van de Nieuw Guinea Koerier bij het gesprek van gisteren aanwezig. Uit de antwoorden van de betreffende ambtenaren kreeg hij de indruk, dat het dominerende principe bij de selectie is: zij, die contractueel een gratis reis in het vooruitzicht hebben en zij die genoeg verdienen om zelf hun eigen reiskosten binnenvan niet al te lange tijd bij elkaar te sparen, kunnen in hun eigen belang beter niet op voorschot naar Nederland reizen. Bovendien is een eventueel ver-

Glaasje: Hoe bevalt jou je nieuwe lidmaatschap van de Jachtclub?

Flesje: Uitstekend! Ook hier sta ik in het middelpunt van de belangstelling.

leend voorschot een gunst van de regering, een tegemoetkoming aan de noodgevallen, en niemand kan alleen op grond van het feit dat hij als Detajongen hier is gekomen recht op een voorschot doen gelden. We zouden naar aanleiding hiervan willen opmerken, dat het principe als zodanig juist gemiddeld kan worden. Daar staat echter tegenover, dat men niet kan zeggen, dat iemand die in het bijstandskorps opgenomen zal worden als dat korps er eens mocht komen, nu weet waar hij aan toe is. En voor de werknemers van particuliere bedrijven geldt, dat een inkomen van f 300,- a f 350,- per maand (zeker voor een getrouwd man) geen ruimte laat om voor de reis van een heel gezin te sparen. Vooral voor deze categorie betekent de nu aangelegde salariegrens een langdurige feitelijke dwang om in Nw. Guinea te blijven, hetgeen in strijd is met de geest van het oorspronkelijke besluit tot hulpverlening aan de ex-Deta- en Geniewerkers.

PRIMITIEVEN

We zullen het maar meteen bekenen. Het schrijven van ons „Vrijbuitertje“ valt ons ontiegelijk zwaar. We krijgen nog wel steeds de K'rier toegezonden, maar het doet ons niets meer geen barst!! Als we lezen dat de heer A.B.C. van F. even vijf auto's in een dulle bui wil vernichten, dan vinden we dat even curieus, temeer omdat hem juist tevoren verzocht was om wat kalmer aan te doen, maar we zitten er echt niet meer over in! Meneer Van F. doet maar. Het is letterlijk te ver van ons bed. Of als we lezen dat Bevolkingszaken voor de zoveelste keer een commies vraagt, dan zouden we daar vroeger wat achter gezocht hebben, maar nu zeggen we: „zo jongens, zoeken jullie er weer een? Zoek, zoek . . . waar zou die zijn?“

We hijsen ons fluitend in onze winterjas, stappen op de tram en gaan naar de Kalverstraat. „Stumperds“ zeggen we nog wel eens in ons zelf als we aan jullie denken maar dat heeft iedere verlofganger

Onze (rare) vrienden en vriendinnen van vroeger hebben ons (en ons uitrustingsgeld) al lang weer gevonden. We staan helemaal in het middelpunt van de belangstelling want iedereen denkt dat we schatrijk uit de Oost weergekeerd zijn

Een nogal verwarde kunstschilder vroeg ons toen we hem, kort na onze aankomst, ontmoetten: „Hoe is Nieuw Guinea?“

„Goed“, zeiden we, „meters“.

„Hoe is je salaris?“

„Goed“, zeiden wij, „iedere patates-frites-verkoper verdient hier het dubbele, maar we hebben daar een dienen de functie, begrijp je?“

„Ja“, zei die, „dat zelfbeschikkingsrecht en zo. Ik begrijp er geen barst van. Kom je overigens op de opening van „mijn schilderijen-tentoonstelling?“ Daar zijn we geweest. De schilderijtjes die hij in een depressieve geestetoestand bijelkaar geverfd had waren zelfs aardig

Toen de officiële opening gebeurd was,

Heineken

T. B. C. - bevolkingsonderzoek te Hollandia (slot)

Vaccinatie vermindert gevaar aanzienlijk

Enige tijd geleden publiceerden wij twee artikelen van de hand van het Hoofd van de Afdeling Tuberculose-bestrijding, de arts G. Wijsmuller. Daarin werd gewezen op de gevaren die de Tuberculose voor de inwoners van 'n land als Nieuw Guinea inhoudt. In het nevenstaande slot-artikel wijdt dokter Wijsmuller uitvoerig aandacht aan de voorzorgsmaatregelen die tegen besmetting met tbc genomen kunnen worden. Het tbc-bevolkingsonderzoek in Hollandia is inmiddels begonnen.

Een van de oudste bestrijdingsmethoden van infectieziekten is de vaccinatiemethode. Het meest bekend op dit gebied is wel de z.g. koepokvaccinatie, welke in 1798 door Jenner werd geïntroduceerd.

Het was Jenner opgevallen, dat melkers van koeien veel meer kans hadden bij een pokken-epidemie overgeslagen te worden dan de niet melker.

Uit nauwkeurige observatie bleek al spoedig, dat melkers niet zelden door z.g. koepokken werden geïnfecteerd gedurende hun melkerswerkzaamheden. Er ontwikkelde zich dan een pok op de vinger of op de hand, en blijkbaar was de melker daarmee tevens beschermd tegen de echte pokken.

In die tijd was pokken ook in Europa een zeer gevreesde ziekte die veel slachtoffers eiste. Geen wonder dan ook dat Jenner, na zijn belangrijke vondst, voorstelde iedereen koepokken te bezorgen opdat men minder gemakkelijk de echte pokken zou kunnen krijgen.

De entstof verkregen van de koepok noemde hij vaccin, de methode van toediening vaccinatie.

Hiermede werd dan tevens de basis gelegd voor de vaccinatie tegen andere

ziekten. Niet steeds was het mogelijk een levende ziektekiem, zoals koepokken te vinden, welke geschikt was voor het bereiden van een vaccin zodat men in een groot aantal gevallen zijn toevlucht moest nemen tot gedode ziektekiemen of daarvan afkomstige producten. Dat het zo lang duurde voordat allerlei vaccins zoals diphtherie, tetanus, kinkhoest enz. werden ontwikkeld komt verder omdat niet altijd de inspuiting met gedode ziektekiemen een groot effect had. De wijze van bereiding van het vaccin is belangrijk en in 't algemeen „doen de levende vaccins het beter“.

Een recent voorbeeld daarvan is de vaccinatie tegen kinderverlamming. Zeer lang duurde het voordat Salk er in slaagde een bruikbare methode te vinden om de verwekker van kinderverlamming in zo grote hoeveelheden te produceren, dat het voor massavaccinbereiding kon worden gebruikt. Daarna duurde het nog weer een hele tijd voordat Russische en Engelse onderzoekers er in slaagden een „levend“ kinderverlammingsvaccin te ontwikkelen.

Levende vaccins hebben een groot aantal voordelen.

Niet alleen heeft men minder entstof nodig (het vaccin plant zich in het algemeen voort), maar bovendien is de bescherming welke door de vaccinatie wordt verkregen van veel langere duur.

B.C.G.

Ook tegen tuberculose bestaan een aantal vaccins. Sommigen daarvan zijn levend, de beschermende werking ervan is in grootscheeps onderzoek onomstotelijk aangetoond.

De grootste bekendheid ervan heeft BCG gekregen.

BCG is een afkorting en betekent bacil Calmette Guerin.

Het waren namelijk twee Franse onderzoekers, Calmette en Guerin, welke dit vaccin in het begin van deze eeuw maakten uit de rundertubercelbacil.

Sinds 1925, toen het vaccin voor het eerst bij de mens werd toegepast, is het vaccin op grote schaal gebruikt. Vooral na de 2e Wereld-

oorlog heeft het grote populariteit gekregen, meer speciaal in 'de zg. onderontwikkelde gebieden.

Het is aan miljoenen mensen toegediend. Door deze grote ervaring is het nu wel zeker dat het middel volkomen onschadelijk is.

Evenals koepokvaccin is het een levend vaccin. In de praktijk heeft dit het nadeel dat het dood kan gaan. Het is kort houdbaar en iedere maand ontvangt de Afdeling Tuberculose-bestrijding een nieuwe hoeveelheid, welke in ijs, in het donker moet worden bewaard.

Het bepaalde merk BCG wat op Nieuw Guinea wordt gebruikt komt uit Copenhagen. Het is gebleken dat dit een van de allerbeste vaccins ter wereld is. Wanneer BCG in het lichaam wordt ingespoten krijgt men als het ware een heel lichte vorm van tuberculose, een zelfde situatie dus als wanneer men wordt ingeënt met pokken. Er ontstaat, op de plaats van de injectie een klein tuberculeus ziekteprocesje wat net zo als de echte TBC langzaam ontstaat en langzaam geneest.

Soms blijft het bij een knobbelje, soms wordt het een klein zweertje bedekt door een korstje wat van 6 weken tot 6 maanden kan duren. De doorsnede ervan is zelden groter dan 6-8 mm.

WEERSTAND

Door dit ontstekinkje ontwikkelt het lichaam een zekere weerstand tegen tuberculose. Deze weerstand is, zoals bij iedere andere vaccinatie, niet absoluut, d. w.z. het gevaccineerd zijn betekent niet dat men nu ook geen tuberculose kan krijgen. Het betekent alleen dat de kans om de ziekte te krijgen kleiner is geworden, en dat de kans dat de ziekte wanneer men die al krijgen mocht een ernstig verloop heeft, eveneens veel kleiner is geworden.

En dat alles door een eenvoudig klein prikje.

Radioprogramma

Zaterdag 10 juni 1961 (49,42 m.)

20.00 uur: Klok, programmaoverzicht, nieuws, weersverwachting; 20.20 uur: Paulus en Kwek de Eend (deel IX). Een verhaal voor de jeugd van en door Jean Dulieu; 20.30 uur: 505 RONG-BOX; 22.00 uur: Werner Müller e/z dansorkest; 22.10 uur: Island International Club; 22.40 uur: Ray Anthony e/z orkest 22.50 uur: Nieuws in het kort; 23.00 uur: Sluiting.

Zondag 11 juni 1961 (30,8 m.)

09.00 uur: Programmaoverzicht; 09.03 uur: Protestantse Kerkdienst; 10.00 uur: Peer Gynt-suite 1 en 2, uitgevoerd door het Boston Promenade Orkest olv. Arthur Fiedler; 10.30 uur: Nieuw op 45-toeren; 11.15 uur: Concert in C gr. t. voor twee piano's van Bach, uitgevoerd door Clara Heskil en Gera Anda; 11.34 uur: Film-festival te Cannes door B.J. Bertina; 11.44 uur: Michel Legrand e/z orkest spelen muziek van Cole Porter; 12.00 uur: Klok, Metropole-orkest olv. Dolf van der Linden; 12.34 uur: Voor de jeugd, door tante Ditty Zwollo; 12.54 uur: Les Paul en Mary Ford; 13.00 uur: Nieuws; 13.15 uur: Beroemde walsen door Morton Gould e/z orkest; 13.40 uur: Bill May e/z orkest; 14.00 uur: Sluiting (49,42 meter)

20.00 uur: Klok, programmaoverzicht, nieuws, weersverwachting; 20.20 uur: Edmundo Ross e/z orkest; 20.40 uur: Cabaret van Kikkerland, Nederlandse liedjes door Nederlandse artiesten; 21.20 uur: Uw lievelingsmelodie, door Henk de By; 21.35 uur: Jongenskoor van de Jeugdcentrale te Voght; 21.45 uur: Katholieke Avondoverdenking; 22.00 uur: Selectie uit „Der Vögelhändler“ van Zeiler liet medewerking o.a. van Walter Anton Dotzer en Mimi Stelzer en het Bregenzer Festspiel Chor. Het Weens Symfonie orkest olv. Anton Faulik; 22.10 Wij schakelen over naar studio X Bob Meijer introduceert The Ventures; 22.40 uur: Eddie Warner e/z Musique Tropicale; 22.50 uur: Louis Armstrong and his All-Stars; 23.00 uur: Sluiting.

Wel de moeite waard dus.

In tegenstelling tot andere vaccinaties, welke aan iedereen kunnen worden gegeven, is BCG alleen nuttig voor een bepaalde groep van personen, namelijk diegenen die nog niet met de

(Vervolg op pag. 4)

KRI-PIK EN KRU-PUK KRANT

Het Arabiertje

„Mij deze schieten“, zei Aganza, die nooit een vrouwtjes-antilope, die voor haar jongen moest zorgen, zou schieten.

„Jonge bok heeft ongeluk gehad. Niets waard in de wildernis“.

En voort vloog Aganza achter het kreupele dier aan, dat echter nog zo'n vaart wist te behalen, dat het Aganza een vol uur kostte eer hij het dodelijk kon treffen. Aleppo kwam naderbij om hem het genadeschot te geven, want geen van beiden wilden het dier nodeloos doen lijden. Samen sleurden zij het gedode dier naar de grot om het daar in te bewaren.

Doka had trouw zijn plicht gedaan en steeds hout op het vuur gegooid zodat dit nog lustig brandde. Hij was op Aleppo's schouder gekropen en samen traden zij naar buiten in de heldere zonneschijn.

Plotseling begon Doka snerpand te krijsen: het alarmsignaal van apen, als er gevaar dreigde. Aleppo sprong onwillekeurig opzij en dat was juist op tijd om de zwarte kop van een grote gifslang te ontwijken, die met zijn gespleten tong een uitval naar hem had gedaan.

Bliksemsnel trok hij zijn pistool en vuurde razend snel enige ma-

len op het reptiel tot de kop verbrijzeld was en het monster dood aan zijn voeten lag.

Aganza kwam dodelijk verschrikt naar buiten gesprongen en trok zijn jonge vriendje naar zich toe. „Grote geest mijn jonge vriend beschermd“, stamelde hij ontroerd.

„Door middel van Doka“, antwoordde Aleppo warm en drukte het verstandige diertje tegen zich aan.

„Je hebt mij het leven gered, Doka, je bent een held. Hoe zag je die lelijke gifslang zo gauw?“

Doka trok zijn wenkbrauwen verbaasd op. Hoe kon Aleppo nu zulke domme dingen vragen? Zo'n slang rook je toch direct! En Aleppo had gezegd, dat hij een held was. Dat wist hijzelf immers al lang. Vreemd, dat het hem nu niets meer kon schelen. Hij was alleen maar blij dat hij zijn baasje tijdig had kunnen waarschuwen.

Aganza nam Aleppo mee naar de grot en gaf hem wat te drinken, want hij merkte hoe bleek Aleppo nog zag van de schrik, die de plotselinge aanval van de slang hem bezorgd had.

(wordt vervolgd)

Intelligentietest

Hieronder zien jullie telkens groepjes van drie woorden. Zoek uit elke groep het woord dat er niet bij hoort. b.v. Stoelpoot, kastpoot, hondepoot. Hondpoot is geen onderdeel van een meubelstuk.

Het is een proef waarmee je je eigen slimheid kunt testen. Wanneer je er meer dan 5 goed hebt kun je tevreden zijn.

Handlijnkunde, — Natuurkunde, — Meetkunde.

Bruine rat — Muskusrat — Zikurat.

Haaietand — Haaievin — Haaiebaai.

Platvis — Walvis — Potvis.

Korenakker — Gladdakker — Maisakker.

Mercurius — Venus — Clarus.

Wasketel — Hekseketeel — Theeketeel.

Thyphoon — Siphon — Cycloon.

Zandbank — Spaarbank — Modderbank.

Autoped — Automobiël — Autochtoon.

Dani — Dandy — Deen.

Tandrad — Tandwiel — Tandsteen.

Klein Duimpje — Doorn Roosje

— De drie Muskietiers. Noach — Jonas — Haroen al Raspid.

Raspid. De drie Muskietiers — Haroen al Raspid. — Dandy — Tandsteen — Siphon — Spaarbank — Autochtoon — Clarus — Hekseketeel — Haaietand — Platvis — Gladdakker — Handlijnkunde — Zikurat — OPLOSSINGEN:

KOKEREL MEE!

EEN MEESTERLIJK FEESTELIJK TOETJE TER ERE VAN VADERDAG

Doe een restje appelmoes in een vuurvast schoteltje. Doe er eiwit op, dat met suiker is stijf geklopt. Zet het nu een kwartier in de oven en klaar is kees.

Handels-onderwijs voor autochtonen gevraagd

Wij zetten vandaag de publikatie van de voornaamste punten uit de „Algemene beschouwingen“ van de Nieuw Guinea Raad over de begroting 1962 voort. De nevenstaande passage heeft betrekking op de begrotingsvoorstellen m.b.t. de dienst van Economische Zaken Red.

HANDELS-ONDERWIJS

Door meerdere leden werd grotere zorg van de Regering gevraagd voor het scheppen van handsonderwijs ten behoeve van de landskinderen. In dit verband werd tevens de vraag gesteld waar om de Regering de handelsstand onder de bevolking slechts bevordert via de coöperatieve vorm en niet door de vorming van individuele handelaren.

In verband hiermede werd ook nog gewezen op de pogingen, die worden ondernomen om in samenwerking met het bedrijfsleven te komen tot oprichting van avondcursussen voor handsonderwijs.

Men vroeg de Regering of zij al kon mededelen wat haar voorstellen was, indien de onderhandelingen terzake mislukken.

Enige leden wilden gaarne ingelicht worden over het mogelijk verschil in werkwijze tussen de coöperaties in Australisch Nieuw Guinea en hier te lande. Deze leden hadden nl. de indruk, dat de coöperatiegedachte in Australisch Nieuw Guinea beter ingang heeft gevonden en de coöperaties aldaar een beter bestaan is beschoren dan hier te lande tot dusver het geval was. Men zou gaarne vernemen of deze indruk juist is en zo ja, aan welke omstandigheden een gunstiger ontwikkeling in Australisch Nieuw Guinea moet worden toegeschreven.

WINKELCREDIETEN

Met het oog op het in alle lagen van de bevolking voorkomend euvel van het kopen op credit in winkelzaken, het zgn. „bonnen“, waarbij velen hun schulden doen ophopen tot ver boven hun financiële draagkracht, waren enige leden de mening toegedaan, dat ingrijpen van Regeringszijde bepaald wenselijk is. Voornoemde leden waren van oordeel, dat een ordonnantie ter beperking van winkelcredieten sanerend en opvoedend zou werken. Enkele leden vroegen naar de redenen waarom de zoutwinning bij Merauke is gestaakt.

Voor zeer vele leden bleek uit de Nota bij de ontwerp-begroting niet duidelijk of de coöperatiecursus te Manokwari al dan niet zal worden heropend. Voorts stelden deze leden de vraag welke concrete plannen er bestaan met betrekking tot de in die passage genoemde avondcursussen.

Enige leden stelden de vraag of aan kleine producenten ook op collectieve basis bedrijfscredieten verschaft kunnen worden, waardoor die producenten zich uit hun, door opgenomen voor- schoten ontstane afhankelijkheid, van de opkopers zouden kunnen vrijmaken. Meerdere leden zouden gaarne inzicht verkrijgen in de mate, waarin gebruik is gemaakt van de bestaande mogelijkheden tot het verkrijgen van credieten door coöperaties, autochtone werkgemeenschappen e.d. en of daarmee resultaten zijn geboekt.

KAMER VAN KOOPHANDEL

Enkele leden achtten de tijd rijp voor een Kamer van Koophandel en verzochten de Regering in overleg met het bedrijfsleven de oprichting daarvan te willen bevorderen. Deze leden waren van mening, dat aan de samenwerking tussen Overheid en bedrijfsleven reeds nu een meer permanent en officieel karakter moet worden gegeven dan in het „Contactcollege Overheid-Bedrijfsleven“ het geval is.

VOLKSCREDIETBANK

Enige leden meenden te moeten constateren, dat de enige in Nieuw Guinea werkzame bank voor de creditverlening op lange termijn aan de bevolking slechts geringe betekenis heeft en zij vroegen zich af, of niet het tijdstip aangebroken is voor het oprichten van een Centrale Volkscredietbank, waartoe het beginkapitaal verkregen zou kunnen worden uit de thans op de begroting gebrachte bedragen voor de verlening van diverse soorten credit. Bovendien zou den wellicht ook de gelden van de Postspaarbank bij de Volkscrediet bank belegd kunnen worden.

ALGEMENE ECONOMISCHE ZAKEN

Een tweetal leden drukte zijn teleurstelling erover uit, dat voorsnans geen plannen bestaan om de weg van Sarmi tot Tariia voor motortransport berijdbaar te maken. hoewel zuiks naar de mening van deze leden de copra-productie in die streek door vergrote afvoermogelijkheid zou stimuleren.

Enige andere leden waren echter van oordeel, dat alvorens tot deze wegaanleg zou worden besloten, een nader onderzoek gewenst zou zijn naar de mogelijkheden om de afvoer van bevolkingsproducten te leiden langs natuurlijke havens. Daarbij suggereerden enkele leden, dat wellicht het gebruik van kleine motorvaartuigen dan reeds een goede afvoer zou waarborgen. Andere leden echter gaven de voorkeur aan wegaanleg boven het gebruik van motorboten, omdat de Sarmikust slechts de helft van 't jaar over zee bereikbaar is. Deze leden opperden de mogelijkheid dat voor het oversteken van de rivieren op bedoeld tracé wellicht beter veerponten zouden kunnen worden gebruikt in plaats van kostbare bruggen.

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag 12/6: Genjem - Biak - Amsterdam - Cs (06.30) - Merauke - Tanahmerah
Dinsdag 13/6: Biak - Manokwari - Sorong - Fakfak - Amsterdam - Cs
Woensdag 14/6: Biak - Manokwari
Donderdag 15/6: Wamena
Vrijdag 16/6: Biak - Manokwari - Sorong - Fakfak - Amsterdam - Cs
Zaterdag 17/6: Biak - Manokwari - Sorong - Amsterdam - Cs - Djakarta - Merauke - Tanahmerah - Lee - Sydney
Voor nadere inlichtingen tel. Hla. 276

Zeepaardje

De kinderfilmvoorstelling „Zeepaardje“ op zondag 11 juni kan door omstandigheden geen doorgang vinden. Viering **VABERDAG** is vastgesteld op 18 juni te 21.00 uur.

Filmprogramma

REX THEATER

Heden 10.30 en morgen 11.00 „Standaardfilm“, presenteert U deze film. Een ont-hulling van een reanistisch feit over het verdwijnen van vrouwen. Een film die U zal boeien, want deze film is gekozen tot de beste film van het jaar. Een subliem spel van Robert Hossein, als Pierre, van Magali Noël en van Estella Blain. Heden voor U deze film:

„VROUWEN VERDWIJNEN“ met Robert Hossein, Magali Noël, Estella Blain „Vrouwen Verdwijnen“

18 jaar en ouder
Zondag matinee „The Square Peg“
aanvang 10.30 uur
Maandag en dinsdag de enige wetelijke actiefilm:

„BAD DAY AT BLACK ROCK“ met old Spencer Tracy

ORIENT THEATER

vertoont heden en morgen
„THE BIG COUNTRY“
Hollandia-Binnen heden: „Meats of the Navy“ met Ronald Reagan 14 jaar
Sentani heden: „Don't knock the Rock“ 14 jaar
Matinee haven: Zondag 11/6 „The Sad Sack“ 14 jaar
met Jerry Lewis
Sentani zondag 11/6: „Meats of the Navy“ 14 jaar
Sentani maandag: „The Sad Sack“ 14 jaar

The Big Country

De Western der Westerns

Op groot doek Gregory Peck, Charlton Heston, Jean Simmons, Burl Ives, Carroll Baker In Technicolor

EEN MONUMENTAAL SCHOUWSPEL

dat U drie uren lang aan Uw stoel gekluisterd houdt.

Aanvangsuren: 1e Voorstelling 6.30 uur n.m. 2e Voorstelling 9.45 uur n.m.

Verkoop kaarten: 1e voorstelling 5.00 uur n.m. 2e voorstelling 7.00 uur n.m.

ZATERDAG 10/6 ORIENT THEATER ZONDAG 11/6

Entreprijzen: Balcon f 4.-; Stalles f 3,50; Parterre f 2.-

Toegang 14 jaar

KAUFE Vogelbälge aller Art mit Beinen, Schmetterlinge, Käfer Muscheln, Schnecken, Etnografica's u.s.w.

K. FRITSCH BREMER.

HAVEN, Göthestr. 50

Naturwissenschaftl. Geschäft

Geopend:

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK

der Advent Zending

Tandarts: mej. N. Twijnstra,

Hairpin, telefoon 122

Spreekuren: Maandag, Woensdag,

Donderdag, Vrijdag van 09.00

tot 10.00 uur v.m. en 16.00 uur

tot 17.00 uur n.m. en volgens af-

spraak. nr. 4854

De Veernan

nu op het achtererf van de oude winkel, gelegen aan de weg naar de NIGIMIJ-woningen heeft nog voorradig:

Dip Clean zilver- en koperpoets, Loy Solvent, Penetrating oil, wonder Chroom, GedeWe droogrekken, Amerik, veldbedden compleet met klamboe, bultzaknaalden, dweilen, stoffer en blik, haarlinten, en nog veel en veel meer. Korting 25% bij grotere afname meer

KOMT KIJKEN - ALLES MOET WEG!!!

(Vervolg van pag. 3)

tuberkelbacterie in aanraking zijn geweest. Daarom gaat aan de BCG vaccinatie een huidreactie, de z.g. tuberculineractie vooraf, en worden alleen diegenen gevaccineerd welke een zeer kleine reactie vertonen op tuberculine.

Bovendien is de vaccinatie met BCG een zeer nauwkeurig werkje. Het moet namelijk precies in de huid gespoten worden, (evenals het tuberculine), waar

voor een grote mate van ervaring en vaardigheid nodig zijn.

Daarom wordt het personeel, wat met de BC Gvaccinatie wordt belast, zeer speciaal door ons getraind. Zowel de zorg voor het vaccin, de korte houdbaarheid ervan, als ook de techniek van de toediening maken dat U maar niet overal blijft en bij ieder een een BCG kunt gaan halen, maar dat de campagnes waarbij dit vaccin

De heer en mevrouw Boldingh-Fenne- ma geven kennis van de geboorte van hun dochter

PETRA ELEONORE LOUISA

Hollandia, 10 juni 1961

van der Goeslaan 653

nr. 4858

GEBOREN:

RODERICK ANDRE HILLYARD

Noendeng

nr. 4857

Langs deze weg betuigen wij het verplegend personeel van het Centraal Ziekenhuis, onze oprechte dank voor de verzorging ondervonden bij de geboort van onze zoon.

Fam. Noendeng

nr. 4857

TE KOOP t.e.a.b.: woonhuis R.v.O. 75 jr., erf met diverse vruchtbomen, gunstig gelegen bij bushalte en winkelb. Techn. werken, bouw- en waterbk.; landm. en waterp. e.a.

te bevr. Van der Putte, Pantaiweg Hollandia-Binnen nr. 4837

TE KOOP: Dames- en Herenwinterkleding. Na 5 uur, **MIJLOF, Havenweg (Centrale)** tel. 508 nr.4853

wordt gebruikt, zorgvuldig moeten worden berekend en voorbereid. Vaak wordt ons, gedurende de campagne vooral door het Europese publiek gevraagd: „en dokter, wat is dat nou, dat BCG“, en „is dat wel nodig“. Een begrijpelijke, maar meestal overbodige vraag, omdat het nut en het doel van de vaccinatie vooraf door middel van formulieren welke thuis aan huis zijn verspreid is verklaard. Mijn antwoord is kort: „mijn eigen kinderen en mijn eigen vrouw zijn zonder uitzondering gevaccineerd“.

Vaccinaties geven bescherming tegen een mogelijke infectie. Bescherming is nodig waar gevaar dreigt voor infectie. Is dit gevaar te verwaarlozen klein, zoals in bepaalde landen waar de tuberculose nu vrijwel is uitgeroeid, dan is het nut van de vaccinatie eveneens klein.

Daar, b.v. in Nederland en in Amerika, wordt BCG gebruikt voor de bescherming van bepaalde, z.g. bedreigde groepen, zoals verpleegsters, huisgenoten van TB patiënten, jonge soldaten e.d.

Voor de algemene bevolking wordt BCG nauwelijks of niet gebruikt. De bescherming is niet nodig omdat het gevaar voor besmetting zo klein is.

Op Nieuw Guinea liggen de kaarten echter anders. Tuberculose komt veel, zeer veel voor. veel patiënten weten niet dat zij ziek zijn, en wanneer zij het al weten, dan weet U het misschien nog niet. Het gevaar voor infectie is derhalve zeer groot.

BCG verkleinde het gevaar van het krijgen van TBC in Engeland met 85%. Er is geen reden om aan te nemen dat de beschermende werking van BCG voor het Europese bevolkingsdeel op Nieuw Guinea niet even groot is. BCG wordt, zoals ik echter al zei, alleen gegeven aan hen die nog niet geïnfecteerd zijn. Aan hen die nog niet reageren op de huidinjectie die aan de vaccinatie vooraf gaat. Dit zijn voor- namelijk de kinderen, een groep ook welke zeer vatbaar is voor TBC. Straks, gedurende de campagne staat de gelegenheid tot vaccinatie van Uw kind weer open. De vaccinaties worden verricht door personeel met zeer ruime ervaring, waarborg voor een goede vaccinatie.

Naarmate U langer wacht wordt de kans dat Uw kind niet meer voor vaccinatie in aanmerking komt groter. En verder, het voordeel van de vaccinatie, speciaal voor de jongeren is tevens dat er een tuberculineractie aan vooraf gaat, een reactie waartoe wij kunnen zien of Uw kind is geïnfecteerd met de TBC-bacil of niet. Is de reactie bij een jeugdige persoon positief, dan worden maatregelen genomen en wordt het kind behandeld. Is de reactie negatief, dan kunnen eveneens maatregelen worden genomen, namelijk vaccinatie met BCG, een vaccinatie welke bescherming geeft tegen de tuberculose.